

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterstopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovoriijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Ricmanjsko cerkveno vprašanje.

XXXVII.

Naj navedemo tukaj še sodbo nekega odličnega duhovnika tržaške škofije, ki nosi višnjevo, oziroma rdeč kolar in ki se je o postopanju škofa dr. Nagla v Ricmanjih nedavno tega izrazil nastopno: »Dr. Nagl je pokazal jako malo diplomatskega taktika, še manj pa dušnopastirske previdnosti in modrosti, da je dal v Ricmanjih zapreti obe cerkvi in zvonika. Vse njegovo postopanje, kakor je v svojem pastirskem listu izjavil, je bilo naperjeno proti dr. Požarju, a znesel se je nad ljudstvom, s katerim do tedaj še v dotiko ni prišel, ki je bilo do tedaj pravno pod jurisdikcijo križevskega škofa.

Popolnoma neumljivo je, zakaj je ukazal pošiljati brez vsakega povoda toliko orožnikov v vas, kjer je vladal do tedaj vzoren red in mir in ni bilo nikdar nikakih izgrediv in to še v cerkveno občino, ki je bila pravno pod jurisdikcijo grško-katoliškega škofa v Križevcih. To se pravi izživati prebivalstvo ter ga zavajati na nepremišljene korake!

Dve celi leti so bili Ricmanjci faktično pod jurisdikcijo križevskega škofa, torej popolnoma neodvisni v duhovskem oziru od tržaškega ordinarijata in dolinskega župnika, a to je hotel škof dr. Nagl kar na mah odpraviti ter jih zopet pahniti v prejšnje razmere, ne da bi jim v zameno niti obljubil, da jim hoče ustanoviti vsaj samostojno župnijo. Povrh tega je še uka-

zal odpraviti iz cerkve staroslovenski jezik!

Osramolil je škof Nagl Ricmanjce tudi s tem, da jim je z oboroženo silo ukazal zapreti in zapečatiti obe cerkvi in zvonika, da jih je takorekoč proglasil za nekeke brezverce in razbojnike.

Je-li potem čudno, da so Ricmanjci, ki so sakrivali edino to, da so zakonitim potom prosili, naj se jim v teh slabih letinah zljajšajo bremena ter naj se jim ustanovi samostojna župnija, ogorčeni nad takim brutalnim postopanjem katoliškega škofa, ki ni do njih imel niti kake oblasti, obrnili hrbet tej cerkvi, katera ni zanje imela srca, ter iskali zavetja v pravoslavju?

Je-li modro dandanes zapirati in pečatiti ljudem cerkve, ko sami takorekoč na vseh vratih iz njih beže ter jih je treba še v cerkev siliti, kaj pa jim jih še zapirati?

Noben škof Slovan ne bi bil v Ricmanjih na tak brutalen način postopal in gotovo bi bil vso stvar mirnim potom poravnal.

Pokojni škof Šterk je bil v par mesecih trikrat osebno v Ricmanjih radi te zadeve. Kolikokrat je bil pa škof dr. Nagl? Z orožniki in bajoneti se ne pridobivajo srca vernikov, ampak le — z ljubeznijo, česar pa škof Nagl ne pozna.

Vprašamo, bi se li bila postopila škof dr. Frančišek Nagl in c. kr. primorski namestnik grof Leopold Gočss kaj enačega, kakor sta storila v slovenskih Ricmanjih, storiti tudi v kaki italijanski vasi?

Škof dr. Nagl se ni v svojem postopanju v Ricmanjih pokazal nikakor modrim in previdnim nadpastirjem, s takim ravnanjem se du-

hovi le odtujejo in ne smemo se čuditi, danočajo Ricmanjci škofa Nagla za svojega nadpastirja in da ni to vprašanje na veliko pohujšanje in sramoto cele tržaško-koprsko škofije še do danes ni rešeno! Le čuditi se je, kaj more k temu reči sv. stolica, ki je morala vendar-le dati škofu dr. Naglu glede ureditve ricmanjskih cerkvenih zadev kake ukaze? Kam jadramo?

Vojna na Daljnem Vstoku.

Splošni napad na Port Artur.

Vsa poročila se strinjajo v tem, da so Japonci v ponedeljek z vso silo naskočili Port Artur s suhe in morske strani. Napad brodovja se je pričel ob štirih zjutraj. Po poročilih iz Londona, ki pa seveda niso baš zanesljiva, so Japonci z bajoneti navadili na Takušan in ga zavzeli. Ta gora obvladuje vse vzhodne fore. Takisto so se polastili tudi vasi Šakušan in Jeohang in na zapadni strani trdnjave so vsi griči nad pristaniščem že v japonskih rokah. Izrečno pa se navaja, da je japonska armada zavzela pozicije na gori Li-aotešan in Sušiju, dve do tri milje severno od trdnjave, in utrdbo Han-tungšung, ki se nahaja samo eno miljo od Port Arturja. Artiljerijski ogenj traja brez prestanka in napadi pehote se ponajveč končavajo z uspehom. Japonci dobivajo neprestano novih sil. Vsak novi voj odla takoj svoje topove artiljerijskemu poveljniku na Voljši gori, kjer se baje že nahaja preko sto topov. Kitajske ladje poročajo, da se je 11. t. m. sklenilo za naslednji dan med Japonci in Rusi premirje in da se je 10. t. m. ponoči vrnilo v Port Artur 5 oklopnice in 7 torpedovk. Kasneje so se slišale iz trdnjave silne eksplozije in sklepa se, da so Rusi razstrelili vse svoje v luki se nahajajoče ladje. Džunke, ki so v pone-

deljek dospale v Čifu, pripovedujejo, da so se Japonci 12. t. m. polastili zopet novih pozicij in da se bije ljut boj pred trdnjavo brez prestanka.

V nasprotju s temu vestmi pa poroča rusko brzojavno agentstvo iz Mukdena z dne 15. t. m.: Po poročilu, ki je došlo semkaj 14. t. m., so Japonci ta dan z veliko silo napadli Port Artur. Vsi napadi pa so bili z velikimi izgubami na celi črti odbiti. Obrambo je vodil general Steselj sam. Trdnjava je z živili bogato preskrbljena. Ruska posadka se drži hrabro in je prepričana, da ne more podleči.

O portarturškem brodovju.

Iz Petrograda se poroča, da je mnenje, kakor da bi bilo rusko brodovje zapustilo Port Artur, ker so Japonci že bombardirali pristanišče, popolnoma krivo; eskadra je vdrla iz luke, ker je to ukazal admiral Skridlov, da bi se obe ruski eskadri združili pri otoku Cušimi.

»Times« javlja iz Tokija, da je križarka »Novik« odplula iz Kiavčava, ne da bi se vedelo kam. Čuje se, da križarica sedaj »Novik« in »Palada« ob ustju reke Jangce. Križarka »Askold« in torpedovka »Grozoboj« se baje nahajata v Šanghaju in japonski konzul zahteva baje od kitajskega namestnika, da naj pozove Ruse, da naj svoje ladje nemudoma razorožijo, ali pa takoj odplujejo. Kaj bo kitajski mandarin ukrenil na to japonsko zahtevo, se ne vé. »Cesarevič«, ki je nesposoben za boj, in tri torpedovke so usidrane v Kiaočavu, dve torpedovki pa ste običali na skalah pri rtu Šantung poleg Vejhajveja. Ostale oklopnice s križarko »Diana« pa so se baje zopet vrnilo v Port Artur in najnovejše poročilo iz Čifua pravi, da so te ladje včeraj zopet vdrla iz pristanišča in odplule proti jugu. Japonci jih za-

sledujejo in sklepa se, da bo se vnela nova pomorska bitka v bližini Čifua. Koliko je na tem resnice se ne vé, saj vobče niti ni dognano, dali so se ruske oklopnice zares vrnilo v Port Artur, ali ne. Dvomljivo je to vsekakor, zlasti ako je resnično poročilo nekega parnika, ki je te dni dospel iz Tsingtaua v Čifu, da je bilo v noči 11. t. m. 7 ruskih ladij zunaj tsingtauskeluke preskrbljenih s premogom, na kar so vse ladje jadrno odplule proti severu.

Boj z vladivostoškim brodovjem.

Admiral Kamimura je poslal o boju z vladivostoškimi križarkami to-le poročilo: Ob zori 14. t. m. je zadel naša eskadra ob rtu Ulsan na jugovzhodnem korejskem obrežju na tri ladje vladivostoškega brodovja, ki so plule proti jugu. Čim so nas križarke opazile, so skušale uteči proti severu, kar smo jim pa zabranili. Ob 5. uri 23 min. se je nato pričel boj. Na sovražnih ladjah je opetovano nastal vsled naših strelav oženj in križarke so, kakor se zdi, hudo trpele, zlasti »Rjurik«. Končno je sovražnik z najsikrajnejšo hitrostjo pobegnil proti severu, pustivši na bojišču »Rjurika«, ki se je na to potopil. Naše brodovje se je potrudilo rešiti potalajoče se Ruse in je sprejelo na krov okoli 600 moč.

Reuterjev urad javlja iz Nagasakija, da je v ponedeljek dospela v Saseho ladja, ki je imela na krovu 600 Rusov, ki so se rešili z »Rjurika«. Istočasno s to ladjo je pripul tudi japonski lazaretni parnik s 77 ranjenimi japonskimi pomorščaki. Med ranjenimi se nahaja tudi cesarski princ Kapšo.

Ruske izgube pred Port Arturjem.

Po poročilih iz Petrograda je od portarturške posadke v času od 8. do 10. t. m. padlo 7 častnikov in

LISTEK.

Od Reke do Senja.

Črtice iz hrvaških kopališč.

(Dalje.)

III.

Prihodno nedeljo 31. julija je priredilo hrvaško parobrodarsko društvo izlet v Senj, kjer je »Senjski Sokol« v prvič nastopil v javni produkciji. »Ante Starčević« je zbral na Reki in Sušaku ter v Kraljevici toliko potnikov, da ni bilo moči zapustiti svojega mesta, ako ga nisi hotel izgubiti in potem stati ali pa se na žgočem solncu pariti. Iz Kraljevice in Novega je pripeljal kratak čas za nami goste parnik »Hrvatska«, iz Dalmacije pa so prišli mnogobrojni gostje na parniku »Nibbijo« iz Zadra. Dalmatinci so bili že pristali na desni strani mola, ko smo mi dospeli z Reke in Kraljevice in tako se je vršil sprejem z obligatnim govorom in petjem »Lepe naše domovine«, na kar so se društva v redu pomikala proti slavnostnemu prostoru. Vožnja od Novega do Senja ne ponuja nič znamenitega. Ista

goljava na hrvaški obali, kakor na krški od veligradskega do spasiškega rta. Iz Kraljevice so se udeležili le maloštevilni domačini, tem več pa kopaliških gostov. Iz Sušaka so bili zastopani eden del meščanske godbe reške, potem zastopniki delavskega društva »Radnik«, ter moški in ženski člani primorskega »Sokola« v Sušaku. Vsi ti sokolaši in sokolajice pa so bili v svoji nedeljski obleki in le trobojni trak z napisom »Primorski Sokol na Sušaku« je pričal, da so člani telovadnega društva, ki pa menda bolj goji petje, ker na povratku so se odlikovali moški in ženski člani posebno s petjem slovenskih narodnih pesmij, kakor je sploh na Reki čisto slišati mešanico hrvaške čakavščine in slovenske kajkavščine. V sokolski obleki je bil eden zastopnik »Karlovskega Sokola«. Kako lahkomišelni so ti južnjaki, naj svedoči dejstvo, da so imeli neki člani primorskega »Sokola« seboj rakete in druge umetne ognje, ki so rahlo v papir zavite, pri obhaj krajih ven moleli, na pokrovu, ki se nahaja nad salonom. Ker so okoli in okoli posedali gospodje in gospodične, so vsaj vsi gospodje pušili brez-

skrbno svoje smotke in cigarete in otrsali žareči pepel ne da bi se brigali za nevarnost take manipulacije. Davna moja želja je bila, da po 24 letih zopet dobežem priliko iti v Senj in sicer s čisto drugimi čustvi, nego l. 1878. Iz Pazna, kjer sem služboval za nadomestnega učitelja pri tedanji nemški gimnaziji. Debil sem klic, da moram v 24 urah odriniti preko Divače, St. Petra, Reke in Senja v Otočac k 79. regimentu, pri katerem sem bil vstopil kot enoletni dobrovoljec. Tedaj sem probavil sicer v Senju dolgo časa, a ker mi je dotični graničar, ki mi je obljubil za 3 gl. na lojternicah, na katerih je bil prišel po pivo v Senj, popeljati v Otočec, si nisem upal zapustiti onih ulic, ki so bile v območju one gostilne, v katero je ta graničar desetkrat prišel in odšel, dokler me je končno sabo vzel ter sem se mrcvaril na kupu slame, dočim sem hrbet naslanjal na sodce s pivom in se potem vsaj desetkrat po gostilnah ustavljal in svojega voznika naganjal, da naj se žuri, ker nisem vedel, dobro kako daleč je še do Otočca in sem se bal, da ne stiževa o pravem času. Slednjič me je pri-

vlekel pozno čez polnoč v Otočac, kjer sem odšel v Paveličevi gostilni in se še tisti večer seznanil z nekim prijaznim lajtnantom Trbuhovičem, ki je kmalu potem odrinil v Senj in pozneje v Gorici končal svoje življenje. Bog daj pokoj duši vrliga Srba, ki se me ni sramoval, ko sem ga drugi dan v vojaškem infant. munduru (uniformi) pozdravil, me s seboj povabil in potem čisto z menoj obdeval. Tudi, ko je odhajal v Senj, je stopil izpred svoje čete k meni nastran, mi stisnil roko in se presrečno poslovil. Sploh sem v Otočcu tudi drugih prijateljev našel, učiteljev, dijakov, če prav je bilo število inteligentnikov zelo majhno.

Ker nisem imel torej tedaj prilike, vtisniti si podoba Senja, zato sem rad porabil priliko tega izleta, da si ogledam in ponovim spomin tega mesta. Na velikanske zgrade, brez vsakega okraska oken, ki so bile nekaj skladišča za robo, a sedaj po propasti male trgovine, služijo v shrambe za sol, sem se še jasno spominjal. Na levi strani od mola je sedaj »Arta« prvi hrvaški paromlin, in neka ulica vodi na glavni trg, kjer je »Ožegovićanum«, zadušba bis-

kupa bar. Ožegovića, kjer je malo in veliko semenišče. Tamkaj je tudi neko gradu podobno poslopje, pred 24 leti vojašnica, sedaj sedež finančnega in carinskega urada. Nova je tudi velikanska tobačna fabrika.

Vse drugo je staro, ali zame je bilo novo, ker sem si okoličale tedaj ogledal. V to svrhu je najbolje, ako se človek popne na grič, ki se dviga na južni strani mesta in na katerem stoji ostanki »Nehajgrada«. Razvalina je nekoliko popravljena. Na vrhu griča, h kateremu vodijo lepi in zložni poti skozi nasade, ki, žal, ravno tako ne uspevajo, kakor ne uspevajo nikjer na mestih, ki so severni burji izpostavljeni. Grad je podoben malo na notri nagnjenemu odseku piramide iz rezanega kamena. Na vseh štirih straneh so bili nekaj štirivoglatni trinadstropni stolpi, ki slonijo v polovinski višini zidovja na trozobčastih kamenitih podstavkih (konsolah), tako, da sta prednja in ena stranska stena nekoliko iz zidovja izbočeni, ostali dve pa v poslopju nevidno skriti. V sredini je od treh strani zidani predzidek. Samo z desne strani vodijo vrata v vežo in odtod na dvorišče.

248 vojakov, ranjenih pa je bilo 35 oficirjev in 1553 mož. Pogreša se eden častnik in 83 mož.

Koliko ladij se je potopilo v zadnji pomorski bitki?

Kakor se brzojavlja iz Tsingta, vdržejo ruski oficirji s oklopnice »Cesarevič« v celnem obsegu svojo trditev, da se je v bitki dne 10. t. m. potopila oklopna križarka »Kasagi«. Naglašajo z vso gotovostjo, da se je potopila pred njihovimi očmi. Poročilo o potopitvi oklopne križarke »Kasagi« smo mi priobčili že v soboto.

Admiral Togo pa naknadno poroča, da se je v bitki potopila ruska križarka »Palada«.

Če se upoštevajo, da je Togo sprva zatrjeval, da se je potopil »Cesarevič«, a da to ni bilo resnično, se tudi njegovemu najnovejšemu poročilu ne more verjeti, zlasti ker se poroča celo iz japonskega vira, da križari sedaj »Palada« ob izlivu reke Jangce.

Admiral Matusevič živi.

»Daily Telegraph« poroča iz Tsingta z dne 14. t. m.: Admiral Matusevič, ki je bil v pomorski bitki dne 10. t. m. težko ranjen na glavi in na nogah, je bil v tukajšnji bolnici operiran z izvrstnim uspehom in je že sedaj izven vsake nevarnosti.

S tem ovržene one vesti, ki so že vedele povedati o njegovi smrti.

Ruska križarka na arabski obali.

»Daily Mail« se brzojavlja iz Adena, da je neka ruska križarka s tremi dimniki — najbrže »Peterburg« — dospela v Hodejdo in se hotela tamkaj preskrbeti s premogom in živili. Turške oblasti pa so to zabilježile, na kar je križarka odplula.

Izpred Liaojanga.

Kakor poroča »Berliner Tagblatt« iz Liaojanga, imajo sedaj Japonci na bojišču v celnem 320.000 mož. Od te armade stoji 150.000 mož pred Port Arturjem. Ruska armada se še vedno nahaja v defenzivi. Mukden je sedaj silno utrjen.

Vest o padcu Port Arturja.

Iz Berolina se brzojavlja: Pravkar je došlo poročilo iz Petrograda, da se tam širi vest, da je Port Artur pal. Ta vest še ni od nikoder potrjena in tudi ni najbrže resnična.

Admiral Vitheft.

V pomorski bitki dne 10. t. m. padli ruski admiral Viljem Karlovič Vitheft je bil eden izmed najpopularnejših admiralov ruske mornarice in znan kot vrlo naobražen in izborn pomorščak. Vitheft je bil rojen leta 1847, dovršil je z odliko pomorsko kadetno šolo, je vstopil v vojno mornarico, kjer je nenavadno hitro avanziral. Kot častnik na raznih vojnih ladjah je večkrat plul okoli

zemlje. O svojih potnih utisih je izdal posebno knjigo, ki je pisana z veliko spretnostjo in je velezanimiva. L. 1884. je bil imenovan za kapitana in poveljnika topničarke »Grozna«. Kot kapitan II. razreda je Vitheft v letih 1892. in 1893. poveljeval križarki »Vojevoda« in leta 1893 spremljal carja Aleksandra III. na ladi »Sjevernaja zvezda« v Kodanj. O tem potovanju je izdal knjigo »O srečnih in težkih trenutkih križarke »Vojevoda«, ki je vzbudila splošno zanimanje. Aleksander III., ki je Vithefta posebno visoko cenil, ga je l. 1894. povišal v kapitana I. razreda in ga imenoval poveljnikom križarke »Najzdnik«. Pozneje je bil Vitheft poveljnik oklopne »Dimitrij Donskoj« in »Oslablja«. Car Nikolaj II. pa ga je leta 1899. imenoval za admiral in načelnika mornaričnega oddelka na polotoku Kvantungu. Za časa boksarske ustaje na Kitajskem se je Vitheft posebno odlikoval in dobil v priznanje velikih zaslug red sv. Stanislava. Ko je izbruhnila rusko-japonska vojna, je vladal Vithefta imenovala za šefa pomorskega štaba v Port Arturju. Po tragični smrti admiral Makarova je prevzel Viljem Karlovič zajedno s knezom Uhtomskim vrhovno poveljstvo portarturskega brodograja. Admiral Vitheft je bil persona gratissima na ruskem dvoru in vest o njegovem tragičnem koncu je gotovo hudo razžalostila carja Nikolaja!

Cesar na Češkem.

Praga, 16. avgusta. Danes se je pripeljal cesar Franc Jožef v Marijine vane, kjer biva angleški kralj Edvard. V Budjevicah in v Plnu so cesarja pozdravili zastopniki oblasti in razne korporacije. Na kolidvoru v Marijinih varih je sprejel cesarja, ki je bil oblečen v uniformo angleškega admiral, kralj Edvard. Oba vladarja sta se presrečno pozdravila. Mestni zastop je podaril cesarju krasen pokal. Jutri se odpelje cesar v Karlove vane.

Radi slovanskih paralel v Šleziji.

Opava, 16. avgusta. Na cesarjev rojstni dan se vsi tukaj velik nemški ljudski shodi, ki bo protestoval zoper nameravano ustanovitev slovanskih vzporednic na učiteljskih v Opavi in v Tešnu. Govorili bodo poslanci vseh nemških strank, v imenu Vsenemcev posl. Wolf, v imenu Schönererjancev posl. Türk. Dne 21. avgusta bo tak protestni shod v Mostu.

Opava, 16. avgusta. V današnji seji občinskega sveta se je soglasno in brez debate sprejela resolucija, da se občinski zastop zaradi ustanovitve slovanskih paralel zdrži vsakršne lojalnosti, pri kateri bi prišel v dotiko z vladnimi organi ali ki bi jih vladni organi priredili. Vseled tega tudi povodom cesarjevega rojstnega

dne ne gre kakor dosedaj posebna deputacija k deželnemu predsedniku, temuč se županu naroči, da naravnost cesarju brzojavno čestita.

Solnograd, 16. avgusta. Posl. Gessmann je govoril na nekem shodu o sedanjem nemškem gibanju ter izjavil, da se krščanski socialni poslanci za nobeno ceno ne udeležijo obstrukcije v državnem sboru.

Trgovinska pogodba z Italijo.

Dunaj, 16. avgusta. V ministarstvu zunanjih zadev se je vršilo danes pod predsedstvom grofa Goluchowskega posvetovanje, da se se dala avstro-ogrskim delegatom pri trgovinskih pogajanjih z Italijo končna navodila. Razen delegatov so se udeležili konference: poslanik iz Rima grof Lützow, ministrski predsednik dr. Körber in grof Tisza ter ministri baron Call, kakor tudi razni funkcionarji iz ministarstva in obeh vlad. Med avstrijsko in ogrsko vlado se je glede navodil doseglo popolno sporazumljenje. Odposlanci odidejo jutri zopet v Valombroso k pogajanjem z Italijo.

Rim, 16. avgusta. Glede vinskega vprašanja zahteva Italija od Avstro-Ogrske: da se sme uvažati do 200.000 hektolitrov belega vina iz Apulije pod naslovom »mejna carina« za 12 kron carine. Ta količina vina se razdeli za izvoz enakomerno med tri apulske pokrajine. Izvažalo se bo vino pod kontrolo prefekta in avstro-ogrškega konzula.

Nova vstaja v Macedoniji?

Carigrad, 16. avgusta. Kakor poroča grški list »Neon Asty« je pričakovati v okraju Vodena z vsakim dnem vstaje. 450 vstašev je že zbranih. Gibanje je povzročil baje Sarafov, a vodja vstaje je polkovnik Kišov.

Blagodejne reforme na Ruskem.

Petrograd, 16. avgusta. S carskim ukazom se je odpravila telesna kazen; nadalje se olajša kmetška usoda. Istočasno je bilo zelo veliko kazencev in obsojenih pomiloščenih. Vse to povodom rojstva careviča.

Petrograd, 16. avgusta. S cesarskim manifestom se je prestolonasledstvo uredilo za slučaj, da car umrje tako, da postane do polnoletnosti careviča-prestolonaslednika veliki knez Mihael Aleksandrovič poglavar države, dočim dobi varstvo nad carevičem carica Aleksandra Feodorovna.

Vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 16. avgusta. General Throtha poroča iz Hamakarija o uspešnem napadu na Hereroje, ki so se morali umakniti z velikimi izgubami. Nemci so izgubili 5 častnikov in 20 mož, ranjenih pa imajo 5 častnikov in 50 mož.

Angleški prestolni govor.

London, 16. avgusta. Zasedanje parlamenta se je zaključilo s prestol-

nim govorom, v katerem se obžaluje, da se vojna v vzhodni Aziji nadaljuje. Nadalje pravi prestolni govor, da so odnosi s zunanjimi velesilami trajno ugodni ter poudarja, da je kralj sklenil splošne votitve za zakonodajni svet v Transvaalu.

Realka in univerza.

Pereče vprašanje, kako naj se zlažja absolviranim realcem vstop na univerzo, je rešilo ministarstvo po dolgotrajnem posvetovanju s strokovnjaki in univerzitetnimi krogi in na priporočanje pripadnikov realističnih ved.

Slovenici imamo eno mlado populnoma slovensko realko — to je idrijska; pa tudi ljubljansko realko smemo imenovati svojo, saj imajo slovenski dijaki na nji večino. Ako pomislimo, da obiskuje tudi goriško realko mnogo Slovencev, tedaj je potreba, da se z najnovejšo ministrsko naredbo, ki določa pogoje za vstop absolviranega realca na univerzo, malo natančneje pečemo.

Oni absolvirani realci, ki se bo hotel od šolskega leta 1904/05 dalje posvetiti univerzitetnim študijem (juri, medicini, filozofiji), bo moral delati dopolnilni izpit iz latinščine, grščine in filozofije propaedeutike. Kakor trdijo informirani dunajski listi, bo ta skušnja samo formalna, in ne bo delala kandidatom nikakih težav. Komisije za ta izpit se bodo sklicale v vseh univerzitetnih mestih dvakrat na leto — marca in oktobra. Kdor bo skušnje prestal, dobi na svoje realčno zrelostno spričevalo pripombo: »Da hienach der Examinand den normierten Forderungen . . . entsprochen hat, so wird ihm hiedurch das Zeugnis der Reife zum Besuche einer Universität ausgestellt«, pravico, vpisati se na univerzo kot rednega slušatelja. Dotičniki, ki jih komisija iz enega ali vseh predmetov reprobira, ponavljajo izpit po onih določilih, ki veljajo za maturitetne preskušnje na srednjih šolah.

Realnim abiturientom je prepovedano, za ta dopolnilni izpit se privatnem potom pripravljati. Vendar se bodo na nekaterih realkah in gimnazijah vpeljali neobligatni latinski in grški kurzi. Enake kurze namerava ministarstvo ustanoviti tudi na univerzah. Poudarjati moram, da se sme realni abiturient šele eno leto po maturi na realki oglasiti k dopolnilnemu izpitu za vstop na univerzo. To pa zahteva ministarstvo največ iz vzroka, ker imajo realke samo 7 razredov in bi bili oni realci, ki bi napravili takoj po maturi dopolnilni izpit, gimnazijce za eno leto prehiteli. Omeniti mi je tudi, da se oni semestri, v katerih je vpisan absolvirani realci kot izredni slušatelj na univerzi in se šele pripravlja za dopolnilni izpit, ne vstavejo v redno dobo študij. Pač pa s tem nikakor ni tangirana ona ministrska naredba iz leta 1897., v kateri se daje absolviranim realcem pravica na univerzah se vpisati kot takozvani »Lehramtskandidaten für Realehulen«, in to brez vsakega dopolnilnega izpita in z vsemi pravicami rednih slušateljev. Vendar morejo dotičniki delati izpit samo iz naslednjih predmetov: naravoslovje, kemija, fizika, matematika, projektna geometrija in geografija. Tudi doktorji filozofije lahko postanejo te vrste slušatelji, seveda s posebnim dovoljenjem ministrskim. In v tem oziru postopa ministarstvo zelo liberalno . . .

Naravna posledica vseh teh pravic pa bo, da bodo postale realke v kratkem času 8 razredne, in če ima že z

najnovejšo naredbo absolviran realci z malimi ovirami iste pravice kakor gimnazijci, tedaj bo ob otvoritvi 8. razreda ona moderna šola, ki je izšla kot zmagovalka iz boja s humanističnimi zavodi.

B. B.

Otvoritev »Narodnega doma« v Brežicah.

(Konec.)

Med zvoki veličastne naše narodne himne »Naprej zastava Slave« so stopila društva in drugi udeleženci z vseh strani, koder se razlega govorica slovenska, presrečno pozdravljeni od brežičkih Slovencev, na slavnostni prostor na vrtu »Narodnega doma«. Hipoma je bil prenapolnjen in do zadnjega kotička zaseden ves vrt, ki je bil kar najokusnejše dekoriran z zelenjem in s svežimi vencami. In kar je najbolj zadovoljivo vplivalo na vsakogar, je bilo to, da so te povsodi na slavnostnem prostoru, kamorkoli si se ozrl, veselo pozdravljale zgolj in edino — slovenske trobojnice. Tako je prav! Slovenec se zavedaj, da je le v krepki narodni samozavesti njegov spas in da mu servilnost na zgoraj še ni nikoli donesla nobenih koristi. Skušnja to uči! Odkar se zavedamo življenja, smo bili ponižni slugi avstrijske misli, a kako se nam plačuje to? Zatiirajo nas in kratijo nam najprimitivnejše pravice! Kjerkoli se vgnezi med nami le pešičica Nemcev in nemškutajev, pomaga jim vlada do veljave in moči. Če bi jih vlada ne podpirala, bi že zdavna izginile te nemške postojanke s slovenskega ozemlja in med njimi bi ne bila najzadnja nemška trdnjava v Brežicah. Zato proč s servilnostjo nasproti takšnemu vladnemu sistemu, pri slovenskih prireditvah plapolaj trobojna zastava slovenska kot znak in spričevalo slovenske samozavesti in ponosa, slovenskega mišljenja in čuvstvanja! Saj car je daleko, kakor pravi ruska prislovica!

Na vrtu se je skoro razvilo pestro, veselo življenje. Iz cele Slovenije in sosedne Hrvaške se je zbral tu cvet naroda, vse je prihitelo, da se udeleži slavnosti, ki znači za brežičke Slovence velik korak naprej. Med mladimi, čilimi rodoljubi je bilo opaziti tudi mnogo starih, v službi za domovino že osivelih, ki jih je takisto gorka ljubezen do naroda privedla na ta dan v Brežice. Med temi omenjamo zlasti svetnika trg. in obrt. zbornice gosp. Fr. Hrena in prof. P. Peteršnika iz Ljubljane. Prijatelj pozdravlja prijatelja, Slovenec nudi v pozdrav prijateljsko roko bratu Hrvat, vsi »ljube se u lice i za junačko pitajo se zdravilje«, kakor poje narodna pesem hrvaška. Vmes pa igra godba »Naprej«, »Liepo naša domovino«, »Kje dom je moj«, »Zrinski-Frankopanko«, pevška društva pojo, kaj čuda potem, ako se ti širi sree in ti prekipava radosti in narodnega navdušenja!

Koncert je otvorilo »Celjsko pevsko društvo«, ki je zapelo tri mešane zborke tako ubrano in umetniško dovršeno, da je bilo občinstvo vse vžičeno in je dajalo izraza svojim čutilom in svojemu navdušenju z gromkim ploskanjem, nato so se vrstila društva drugo za drugim — slovenska in hrvaška — in ko so vsa društva zapela skupno veličastno himno »Slovenec in Hrvat«, ko se je ta pesem mogočno orila iz sto in sto grl in se končno strnila v eden navdušen akord »Slovenec i Hrvat — za uvek brat i brat«, takrat je priklopelo navdušenje do vrhunca in tisoč in tisoč

Dalje v orilogi.

Nad tem predzidkom se vzdiguje dičen stolp na 6 trozobčastih podstavkih, a samo ena prednja stran se izbija za debelino vrhovnega konca podstavkov, dočim so ostale strani v notranjščini nameščene. Obe vnani steni severno-zapadnega stolpa sta povsem porušeni. Trije ohranjeni stolpi imajo po tri puškarnice vrščne po redu eno nad drugo; srednji stolp, v katerem je tudi nameščeno stopnišče pa ima puškarnice, in sicer štiri razvrščene eno nad drugo. Sprednja stran z vhodom ima tri vrste po dve oken na vsaki strani veže in stopnišča in sicer sta obe najnižji štirioglati, obe srednji se od zunaj na notri zožujeta ter imata na gornji strani rahel obok. Vrhnji okni sta visoki in imata okrogel lok zgoraj. Ostale tri strani imajo vsaka v vrhovni vrsti po 3 okna, v srednji in nižji po dve enake oblike, kakor na prednji strani grad. Okoli vrhnjega nadstropja vodi med prsobranom in streho hodnik do stolpov. S teh hodnikov se uživa prekrasen razgled. Proti severu se razprostira mesto in onkraj mesta Velika Kapela in njena predgorja Vilica, Plan, Pla-

ništa, Ivakuša, Alino Bilo, Mala Javornica, Drinjak, Smolnik, Bijela Stijena, Jelov vrh, Vetrnjak. Proti vzhodu se vije visoko v brdo srpenstinska cesta preko Vratnika. Proti jugu se dviguje kameniti Prolog, Jadicova Planina, Lumbarda in Ostri vrh, pod vzhodjem katerih leži v romantični dragi Sv. Jurij, postaja za ladje. Za temi vrhovi se dvigajo v vis Knežji vrh, Markovo, Plešivica (871). Mali Rajnaš itd. Onkraj morja je na istočni strani otok Rab, severno pred njim trije goli otoki »Golci«, »Sv. Gregorja« in »Prvič«. Med Prvičem in južnim delom otoka Krka je senjska boka, ki spaja kvarnerol z morovlaškim kanalom. Tu je zaliv »Beške-nove«, ki ima živahen promet s Senjem. Proti severu se vidi onkraj morja istočna obala otoka Krka, dokler se gore Krške navidezno ne spoje s hrvaškimi v daljavi. Proti zahodu vodi nizdol pot do kopa-lišča ob morju mimo »Kalvarije«. Kamenite skupine, do katere vodi podstavek peterih stopnic. Skupino tvori Kristus na križu, Mati Božja (na levi) in sv. Janez (na desni).

(Konec prih.)

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

XI.

Erazem je bil edini v družbi, ki se ni mogel veseliti z veselimi domačini in njihovimi gosti. Odkar je bil podlegel zapeljivosti gospe Angele, se je le malokdaj mudil v Polhovem gradu in vselej samo nekaj ur. Izogibal se je tako Angele kakor Anke. Tudi ta dan je bil Magajno pripeljal s seboj poglavitno zategadelj, da bi samega sebe zavaroval, kajti vihar v njegovi duši se še vedno ni bil polegla. Bal se je gospe Angele, zakaj zavedal se je, da bi ji ne mogel kljubovati in da bi ji ne bil nagoni podrl v kritičnem trenutku vse njegove dobre sklepe. Bal se je pa tudi Anke, ki v svoji nedolžnosti ni znala prikriti svojega nagnenja do njega. Zavedal se je, da bi pri prvi priliki razkril Anki svojo vročo ljubezen in da bi mu poštenje in resnicoljubje branilo zamolčati svoje razmerje z zakonolomno gospo Angelo. In to ga je navdajalo s strahom. Rekel si je dostikrat, da ni več vreden, poljubiti Anki roko, kaj še to nežno nedolžno bitje

pritisniti na svoje sree, a vendar je vedno upal, da pride trenutek blažene sreče tudi zanj, prav kakor bi njegov greh zamogel kdaj postati nestorjen.

Taka in podobna čutila so trpinčila Erazma sredi vesele družbe. Njegov boleost so še povečevali goreči in obljublajoči pogledi gospe Angele, ki so mu oznanjali, da to noč ne uteče njenemu ljubezenskemu hrepenenju.

Ko je šla družba k počitku, je Strniša svojega tovariša Završana še nekoliko zadržal.

— Prijatelj, mu je rekel, ko sta bila sama v sobi, ne zameri, če ti odkritosrčno povem svoje mnenje. Nečem se vtikati v tvoje zakonske zadeve, tvojo soprogo visoko spoštujem in Magajna mi je eden najljubših prijateljev, ali zdi se mi, da imata drug do drugega toliko simpatij, da zna iz njih vzkaliti velika nesreča za vas vse. Jaz sem jih vse večer opazoval in sem v resnih skrbih. Bodi torej previden in ne zameri.

Sodnik Završan ni bil čisto nič presenečen, ko je slišal to resno svarilo pač pa se je začudil Strniša, kajti Završan se mu je brezskrbno smejal in mu ravnodušno rekel:

— Ljubi moj stari, zdaj šele vidim, da ti sveta in ženstva ne poznaš. Ko bi jaz svoji ženi brail občevarje z Magajno, bi šele prav kopal grob svoji sreči. Prepovedani sad ima največ zapeljivosti. Tako pa se ničesar ne bojim, ker vidim, da mi je žena zvesta. Ko sem jo vzel, me ni ljubila, vdala se je kot pokorna hčer želji svojega očeta. Danes lahko rečem, da sem si pridobil njeno naklonjenost. Njena ljubezniva pozornost za mojo osebo, njena vedno topla prijaznost, njena skrbnost in vdanost mi jamči za njeno zvestobo. Vem pa tudi, da je mlada in če jo je obšla nekaka sentimentalna simpatija do Magajne, ji jaz tega ne štejem v zlo in tega nikakor ne smatram za nezvestobo, nego sem prepričan, da to zopet izgine in sicer tem prej, čim manj se bom temu nedolžnemu nagnenju ustavljal.

Stari Strniša pa ni bil prepričan. Zmajeval je z glavo in podavši Završanu roko rekel z iskrenim sočutjem:

— Verjemi prijatelj, da želim tebi in tvoji ženi vso srečo. Ako res poznaš svojo ženo, ako poznaš globine njene duše — potem, blagor ti. Ali meni se dozdeva, da si ti kraj vse svoje filozofije vendar precej površen in da še nisi

hrvatskih in slovenskih src je prisegalo na sveti zemlji, kjer sta se pred skoro petsto leti borila v bratski ljubavi in slogi Slovence in Hrvat za svobodo in pravico, tudi v bodoče ramo ob rami stopati proti skupnemu sovragu in si izvojevati, bore se za zajedniške narodne svetinje, svobodo in prostost. In v tem svečanem trenutku je blagoslovil genij slovensko-hrvatske ljubavi in sloge to prisego in sankcioniral nanovo to neporušno zvezo dveh bratskih narodov.

Nastopili so Sokoli — Slovenci in Hrvatje — in pričela se je javna telovadba. Hrvatski Sokoli so telovadili na konju in z batonom, Slovenci pa na drogu, bradlji in v vzornih prostih vajah. To telovadbo opisovati, bi se reklo nositi vodo v Savo, saj je še vsakomur izza vsesokolske slavnosti v Ljubljani znano, da je telovadba vrlih Sokolov vzvišena nad vsako pohvalo! Ko so Sokoli končali svoje produkcije, je zavlada za hip tišina, potem pa ploskanje in navdušeni klici kar niso hoteli ponehati. In če je bil na paviljonih, kjer so slovenske dame brežiške pod vodstvom gospe dr. Straškeve in dr. Srebretove nudile v okrepčilo vse, kar si požel človeško srce, napis „Za brežiškega Sokola“, ni to le fraza, marveč prepričani smo, da bo i v Brežicah v najkrajšem času razvil krepka svoja krila ponosni „Sokol“. Nato je stopil na oder g. dr. Strašek ter v ognjevitim govoru pozdravljal pevsko in sokolska društva — slovenska in hrvatska — ter pozval vse, da naj zapoje „Liepo našo domovino“. Iz tisoč grl je zadonela himna in se mogočno orila preko brežiškega mesta, ki je tudi kos naše domovine, dasi si ga je sedaj usurpiral oholi tujec.

In tako je tek el čas v navdušenju, v bratski ljubavi in slogi, dokler ni bila ura ločitve. Ob 1/10. uri zvečer so se poslovili Hrvatje, brat je stiskal roko bratu, in odšli so, navdušeno aklamirani od Slovencev, na kolodvor. Vseh Hrvatov je bilo okoli 1500. S Hrvati se je odpeljal v Zagreb tudi „Celjsko pevsko društvo“ in pevsko društvo „Edinost“ iz Zaleca.

Prekrasno uspelo slavnost je zaključil animiran ples v čarokrasni dvorani „Narodnega doma“, ki je trajal do ranega jutra.

Svečanost otvoritve „Narodnega doma“ v Brežicah se je završila velekrasno in brežiški Slovenci smeje biti nanjo ponosni. Vsa Slovenija in Hrvatstva se je udeležila te slavnosti, kar je dokaz, kako zelo ve ceniti celokupni narod slovenski in hrvatski hrabri boj, ki ga bijejo Slovenci v Brežicah za svojo narodnost. Te simpatije naj bodo brežiškim Slovincem tudi v bodoče v bodrilo, da naj krepko vztrajajo na započeti poti, podpirani od celokupnega naroda slovenskega, dokler ne zaplapolo ne samo nad „Narodnim domom“, marveč nad mestom samim ponosna belomodrordeca zastava slovenska!

Otvoritev „Narodnega doma“ v Brežicah bi se završila brez vsakega disakorda, ako bi za disonanco ne skrbelala proslula — celjska policija! O tem pa na drugem mestu!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. avgusta.

— Sad škofove politike.

Iz Sore pri Medvodah: Odkar je prišel k nam gospod Anton Breč župnikovat, so se začele naše trde in ostre šege in navade pri razsodnih župljanih lepo mirno blažiti, ker se naš g. župnik ne vtika v današnjo viharo in obupno politiko klerikalcev. Da bi tukajšnji oratar v lepem in složenem miru obdeloval svoje polje, redil živino, si prisluži tudi kaj v bližnji tvornci, živel krepkosto življenje po nauku Kristovem: »ravnaj

z bližnjim tako, kakor želiš, da bi bližnji s teboj ravnala, to zdravo in pametno nalogo podpira tukajšnji župnik, ker ve, da bi s tem izročeni mu župljani najbolje koristili sebi in veliki šloveski družbi. Da se ne more po tem potu mirno naprej, je v naši domovini krivo to, ker ravnovrstni »evangeljski najemniki« našemu narodu umetno vcepili mnogo tere vaze in prazne vere ter potem z njimi hujskajo zapeljane ljudi proti svojemu bližnjemu — proti Kristovim naukom. Videlo se je to dne 14. t. m., ko je bil pri nas »boba« ali letno cerkveno žegnanje. Gospod župnik je mirno sedel ter se pogovarjal z nekim možem pred njegovo hišo. Kar prifrči z veliko silo kamen k mizi, potem še drugi in tretji. Sreča, da ni nobeden zadel. Dognalo se je, da so bili kamni namenjeni gosp. župniku. Zločinec, krepki kmetski mladenič, je, umeje se, pristaš škofove politike. Storišči to, je zbežal z vso silo, a so ga ujeli. Povedal je, da je imel še enega »kompanjona« pri svojem žalostnem poslu. Kdor pozna naše viharo političko življenje, ve, da je ta dogodek sad škofove politike na Kranjskem. Kamnje, s katerim se je hotelo potolči g. župnika Ant. Breča, je razstavljeno v sorškem župnišču na ogled. Domače in tuje občinstvo se uljudno vabi, naj si ga ogleda in pri tem kaj na korist družbe sv. Cirila in Metoda podari. Bodite uverjeni go spod župnik, da doboste za ta čin zapeljanega mladeniča v naši fari častno zadostilo.

— **Celjska policija v Brežicah.** Brežiško nemštvo se je pri otvoritvi „Narodnega doma“ pokazalo v vsej svoji surovosti in podivjanosti. Kakih 25 naših ljudi je šlo čisto mirno se sprehajati proti Savi. Kar pridrve za njimi že pripravljeni napadalci ter mečejo vanje za pest debelo kamenje. Član hrvatskega Sokola je bil ranjen na glavi, ukradli so mu tudi čepico, član ljubljanskega Sokola (g. Al. Novak) pa je bil težko ranjen na nogi, da mu je zdravje pokazeno za najmanj tri tedne. Napadalca so orožniki prijeli, a policaji so aretirali naša dva poškodovanca, ki sta morala za svojo nezgodo plačati še globo. Seveda je pomisliti, kdo je bila ta policija. Brežiški mestni očetje niso mogli nič pametnejšega ukreniti, kakor da so poklicali na pomoč celjsko mestno policijo. Glavar je imel na razpolago 40 orožnikov, za varnost je bilo torej več ko skrbljivo, v očigled temu moramo reči, da je bila navzočnost zloglasne celjske policije naravnost nečuvna provokacija i miroljubnega slovenskega naroda. In če je že pogled na tiste znane obraze moral razburiti vsako še tako mirno kri, je povrh vsega provokatorični nastop celjskih policajev po zna nem receptu naravnost moral ogorčiti vse vdeležence lepe slavnosti. Ako je prišlo do razburljivih prizorov pred „Nar. domom“, tedaj je to pisati edino le na rovaš celjski policiji, ki je s svojim obnašanjem storila vse, da bi mogla dobiti čim več žrtev. Že takoj pri prihodu slav-

nostnega izprevida v mesto se se policaji kakor raztogoteni gadi zakadili v sokolske vrste, češ, da ne sme nihče klicati živio. Seveda so dobili primeren odgovor in tudi primerno odleteli, ko so hoteli rušiti krasni izprevid. Nemčurji so smeli neovirano klicati „heil“ in „windische Hunde“, kakor hitro pa je kateri naših reagoval na predrzno izzivanje, že ga je zgrabil za vrat policaj ter s klicem: „der hot proficirt“ gnal v zapor. Policaji so se postavili kar na ogled in nalašč prav pred vhod v „Narodni dom“ ter si izbirali žrtve. Imamo priče za to, ko je celjski policaj št. 4 zgrabil nekega Sokola, ki ni črnil besedice, ter s trditvijo, da je klical živio, hotel odgnati v zapor. V tem se pa Sokola oprime drugih pet ter v trenutku aretovanca in policaja potegne v vežo „Nar. doma“. No uboga št. 4, tako jih menda še nisi čutil, odkar te je tvoja slovenska mati šeskala po tistem delu telesa, po katerem bi še danes zaslužil vsak dan po 25. Seveda drugi policaji hitro z golimi sabljami nad „Narodni dom“, že so upali, da bo tekla kri, v tem je bila št. 4 že zopet na svežem zraku — pa sam. To je bil tisti prizor, gospod glavar, zaradi katerega ste se toliko jezili na Slovence; tu imate resnično podobo, ki iz nje razvidite, da je vzorni mož reda in javnega miru kar na lepem povzročil velikansko rabuko. Brez dvoma bi bilo nastalo krvavo klanje, da ni bilo orožnikov, ki jim moramo dati sprječalo, da so postopali nepristranski in objektivno. In orožniki so bili tisti, ki so morali miriti — policaje ter jih končno potisniti popolnoma v stran. Potem je bil mir. Ako torej izvajamo neprijetne prizore in nastope s celjskimi policaji, moramo reči, da je slavnost bila sijajna manifestacija slovenskega brežiškega prebivalstva za krasno svojo lepšo bodočnost, koje podoba je danes odlična stavba otvorjenega „Narodnega doma“.

— **Celjski policaji na potovanju.** Iz Rajhenburga: Dne 16. avgusta se je zbralo mnogo tržanov na tukajšnjem kolodvoru, ki so imeli namen pozdraviti domov se vračajoče slavne goste. Ko pa so zagledali »slavno« celjsko policijo, zlasti pa tistega, ki se je seznanil s sokolskimi pestmi, začeli so žvižgati in kričati »Abzug« itd. Policija se je takoj poskrila, ali ker razburjena množica vendar ni hotela prenehati, so se policaji zopet prikazali in začeli kazati osle. Posebno jezilo je to kondukterja Grossa in Kovača. Ko je g. iur. Hrašovec izstopil iz voza, ukazal mu je Gross nemški, vrniti se v voz. Gospod Hrašovec mu je nato odvrnil, naj govori z njim slovenski. Gross mu je pa nato odgovoril: »M.t mir spricht man deutsch und im übrigen werde ich Ihnen schon in Steinbrück windisch zeigen.« — Kako mu je pokazal »windisch«, nam ni znano, vendar pa upamo, da bo gospod Hrašovec potrebno ukrenil, da se bodo taki gospodje naučili s Slovenci vsaj na slovenskih postajah slovenski govoriti.

— **Šolske vesti.** Začasno vodstvo ljudske šole v Zagorju je prevzel g. Matija Pelko, učitelj v Senožcah, g. Julij Centič pa je začasno premeščen v Zagorje.

— **Častno svetinjo** za štiri-desetletno zvesto službovanje je dobil šolski vodja v Ljubljani g. Avgust Adamič.

— **Umrla** sta v Kranju hišni posestnik Luka Ekar in umirovljeni davkar Fran Petrič.

— **Umrla** je 14 t. m. pri svojem stricu, župniku Aljažu na Dovjem gospa Manica Cvirin, rojena Žagar, soproga gosp. Janka Cvirna, nadučitelj v Veliki Dolini. Naj v miru poiva!

— **Presojevalni odsek za slovenski oddelek jugoslov. umet. razstave v Beogradu.** Na sestanku slov. umetnikov dne 7. avgusta v Ljubljani so bili izvoljeni v jury, ki bo presojevala za jugoslov. umet. razstavo v Beogradu namenjena dela vseh onih slov. umetnikov, ki niso ne člani »Save« ne »Vesne«, sledeči gospodje: Slikar Gvidon Birolla, umet. zgodovinar Ante Gaber, slikar Josip Germ, slikar in učitelj risanja Anton Gvaiz, slikar Rihard Jakopič, profesor

in kipar Celestin Mis, arhitekt Vilko Sever, slikar Matěj Sternen in slikar Ivan Vavpotič. Ako se do 24. t. m. ne oglasi vsaj petorica sodelujočih umetnikov proti temu, se bo smatral ta odsek kot splošno odobren. Jury bo presojevala dela dne 26 t. m. v Ljubljani. Ako je šest članov odseka prisotnih, je ju v sklepčen. Proti odlokom tega odseka ni seveda nobenega prisaiva. Vsi dopisi, ki se tičejo tega juryja, naj se pošiljajo na naslov: »Vesna« v Ljubljani, poste restante.

— **Slovenske umetnike** vabi slov. umet. društvo »Vesna« radi jugoslov. umet. razstave v Beogradu na dogovor dne 24. t. m. ob 6. uri zvečer v hotelu »Ilirija« (restavracija) v Ljubljani.

— **Razglednice II. vsesokolskega zleta** je založil gospod O. Terglav, ter so prav ukusno izdelane. Dobivajo se po nekaterih trgovinah in pri založniku samem, Kongresni trg št. 14. spodaj.

— **Postojnski „Sokol“** priredi v nedeljo, dne 21. avgusta t. l., pešizlet v Matenjo vas. Gosti dobro došli! Odhod ob polu 4. uri.

— **Iz Postojne** se nam piše: Neznani dopisnik je čutil potrebo, zaganjati se v postojnskega »Sokola« zavoljo postojnske godbe o priliki praznovanja desetletnice postojnskega »Sokola«. Dopisniku prav radi priznamo, da je postojnska godba za postojnske razmere prav dobra, a pojasnujemo mu, da nam, žalibog, ni bila na razpolago, — zakaj bila je oddana za Stari trg pri Ložu. Svetujemo neznaneu dopisniku, da se drugič bolje informuje!

— **Požarna bramba na Planini** priredi v nedeljo, 21. t. m., ob 5. popoldne tombolo s plesom. Sodeluje postojnska godba.

— **Vrsta porotnih obravnav za tretje zasedanje v Novem mestu** je doseďaj sledeča: 29. avgusta se bodo imeli po § 140. radi uboja zagovarjati Zavodnik Anton, Škufca Anton, Murn Anton, Zelnikar Anton in Markovič Ivan; 30. avgusta Hutter Jožef in Seidnitzer A. radi ponarejanja denarja, tatvine in goljufije, Prič je poklicanih 16. Predsedoval bo g. višji deželnosodni svetnik Golja. Dalje Hočevar Josip radi budodelstva po §§ 127., 131., 128 in 419; Putre Ivan radi budodelstva proti pravosti po §§ 125. in 126; Moravc France radi budodelstva goljufije po §§ 197., 199., 200., 203. in radi budodelstva po § 486. Predsedoval bo višji deželnosodni svetnik Golja. Vršile se bodo pa skoro gotovo še štiri druge obravnave. Zasedanje bo trajalo torej devet dni.

— **Izpred c. kr. okrožnega sodišča v Novem mestu.** Ant. Gole in France Smrak sta bila tožena, da sta dne 19. julija 1903. pred c. kr. okrajnim sodiščem v Novem mestu v pravni stvari Franceta Cesarja proti Antonu Goletu radi lastninske pravice nalašč pod prisego po krivem izpovedala, in sicer prvi kot stranka, da je o priliki, ko je evidenčni geometer meril parcele kat. občine Zagorica rekel: »Naj bo po sedanjih odmeritvi, če sem se moral tukaj umakniti, sem pa drugje nekaj pridobil in da ni pristavil, da bo de bode posest tako nanesla«, — drugi kot priča, da je bil tožitelj zadovoljen z odmerjenjem rekoč: »Naj bode v božjem imenu, saj sem v drugih delih pa pridobil če sem se moral tukaj odmakniti«, torej, da so se v tožiteljevi navzočnosti mejniki postavljali in da je ta dejal, da bo toženka za na prepornem prostoru posekano drevje že odškodoval. France Cesar bi imel vsled tega trpeti škodo nad 50 K. Tožena je zagovarjal dr. Schegula in sta bila oba oproščena. — Feliks, recte Ivan Grabnar je imenovan v delavnici v Kočevju razpelo »Prigelholz«. Ob 6. uri zvečer je bil namreč poklican pred asistenta. Tam je pred razpelom in podobno sv. Barbare kadil, dasi se je takrat molilo. Pri molitvi pa morajo biti vsi delavci odkriti, a on tega ni storil. Obsojen je bil na 14 dni strogega zapora z 2 postoma. — Anton Oberč je bil tožen radi težke telesne poškodbe. Udaril je Florjana Bizjaka 2. junija po piščali na levi nogi in po roki tako močno, da je bila piščal na nogi ubita. Vsi zagovori toženega ne pomagajo nič. Ker je bil že kaznovan radi tatvine in oskrumbe, ga je sodišče obsodilo na 13 mesecev strogega zapora s 6 trdimi ležišči in v povrnitev stroškov za zdravnika in za bolečine.

— **Samomor.** Pri Gospesveti se je vrgel pod vlak celovški meščan in zidarar mojster Kleindin. Vlak ga je usmrtil.

— **Predrzni tatje v celjski okolici.** V noči od nedelje na ponedeljek so trije možje vlomili skozi okno gostilničarja Lednika v Lopati, a gostilničar se je prebudit in tatove prepolil. Ker jih je hotel zastrašiti,

ustrelil je z revolverjem v zrak, na kar so mu tatovi trikrat nazaj streljali. Isto noč so vlomili tudi v Ostrožnem v gostilno Fazarinca, a so dobili le nekaj piva in cigaret.

— **Saline v Kopru.** Letos so v koprskih salinah že dobili 120.000 meterskih stotov soli, t. j. za 40 meterskih stotov več kot je pogoj za letos. Ker so erarna skladišča polna, je finančno ministrstvo odredilo, da se je 13. t. m. pridobivanje soli ustavilo.

— **Pretep na Martinovi cesti.** V ponedeljek so se bili razni »gosti« v neki gostilni sprli zaradi nekega dekleta. Postali so tako razburjeni, da je eden udaril po svetilki s stolom ter je je takoj razbil in bilo kmalo začelo po tleh goreti olje, da niso takoj pogasili. Ker je bil le en stražnik v službi, ni mogel miru napraviti in so se v temi prav dobro tepeškali, potem pa ušli. Včeraj so pa zopet nekateri prišli v gostilno in se začeli nekaj prepirati ter so zunaj enega napadli. Policijski stražnik je hotel enega izmed teh na cesti prijati, ki se mu je pa ustavil in mu nagajal na vse mogoče načine. Tudi drugi so mu prišli na pomoč, toda došla policijska premoč jih je ukrotila, da so se zopet razpršili. Sedaj je bilo pa dovolj. Ako bi bila policija vse to mirno gledala, bi se znalo kvečjemu pripetiti, da bi se začeli tepeži ponavljati in javna varnost na Martinovi cesti bi postala taka, kakor v kaki kmetski vasi, ako pridejo fantje iz druge vasi na »korajžo«. Aretovan je bil najprvo Fran Črtanec, ključarski pomočnik, ki se je upiral stražniku, potem pa je prišlo na vrsto kar deset pretepačev, ki danes že prespevajo mačka v magistratnih prostorih. Upati je, da bodo drugič pač vedeli, da spada tudi Martinova cesta pod mesto. Po celo množico je prišel odgonski voz s šestimi stražniki, da jih je peljal nemoteno v varno zavetje.

— **Prijet tat.** Kakor smo že poročali, je bilo pretečeno sredo gosposodični Terezič Zbertovi v Spodnji Šiški št. 182 pokradenega za 209 K raznega perila, ne da bi se vedelo za krivca. O tem je bila obveščena tudi mestna policija, da zasleduje po tatovih. Včeraj se je dognalo po oškodovani stranki, da je pretečeni teden neka ženska pri starinarjih prodala nekaj ukradenega perila. Po nekkih malenkostnih podatkih se je pscrčilo policijskim detektivom navedeno žensko islediti in aretovati še istega dne, in sicer v osebi tovarniške delavke Ane Šavsove. Pri preiskavi se je dobilo še skoraj vse pokradeno perilo. Nadalnje poizvedbe so dognale, da je Šavsovi prinesel perilo domov njen ljubimec, mizarški pomočnik Aleksander Kavčič, s katerim je skupaj živel v priležništvu. Tudi ta je bil aretovan. Karer vsak tat, tako se tudi Kavčič izgovarja, da je vse perilo našel za železniško ograjo v Spodnji Šiški. Videl je stati pred hišo dva neznana človeka, ki sta pazila na perilo, a on pa v kljub temu, dasi je vedel, da se je zgodila isto noč tatvina, je ni hotel prinesiti oškodovani stranki nazaj. Kavčič je bil že predkaznovan in mu bode publi izgovor preklicano malo pomagal.

— **Aretovan dimnikar.** Včeraj je vzbudil neki dimnikar na južnem kolodvoru splošno veselost. Bil je to Anton Žebre, ki je bil že od l. 1902. zasledovan v policijskih listih. Orožnik ga je prijel v Kranju in ga pripeljal v celi »gala« obleki uklenjenega k deželnemu sodišču v Ljubljani v preiskovalni zapor. Ljudje se niso mogli nagledati »črnega moža«, ki je kazal svoje bele zobe, oči pa obračal sedaj na tega, sedaj na onega, kakor levi »šahar«. Na roki mu je visela bela orožnikova verižica, v dokaz, da se mu ne bode mogoče iztrgati in delati oblastvom zopet dve leti sitnosti.

— **Ukradeni otroški voziček najden.** Dne 14. t. m. je bil ukraden otroški voziček starinarju Ambrožu Cirku Včeraj ga je policija našla pri 7letnem Ivanu M. Deček je voziček ukradel najbrže za igračo.

— **Tatvina.** Delavec Franc Žabnikar je ukradel svojemu sodelavcu Antonu Močilnikarju, ko sta v Kašlju delala skupaj, 4 krone vreden suknjič.

— **Iz zapora ušel** je dne 11. t. m. Ivan Zavašnik, 27 let star delavec, pristojen v Smartno pri Ljubljani. Navedenec se je nahajal zaradi nekega delikta v zaporu v Spitalu, a ker je še lepo vreme, je bil zadobil veselje po prostosti.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 47 Slovencev, 18 Hrvatov in 12 Macedoncev, nazaj pa je prišlo 121 Slovencev in Hrvatov. — 11 Hrvatov je šlo iz Zagreba v Hruiško. 60 Hrvatov pa z Reke ranotja.

— **Izgubljene reči.** Gdčna. Marija Repičeva, posestnikova hči iz Polzele, je izgubila do dolenjskega

videl svoji ženi v srce. Saj ne dvomim, da te ima rada in da ti je vdana, ali v njeni notranjosti gori plamen in če udari ta plamen na dan, bo zate prepozno.

Završan je postal pač nekoliko resnobnejši, a odgovoril je vendar z vsem prepričanjem:

— Morda imaš prav ali da bi se Regina meni kdaj dejansko izneverila in se vdala Magajni ali komu drugemu, to je čisto nemogoče.

— Kako slabo si me razumel, je vskliknil Strniša. Tudi jaz se ravno ne bojim, da bi ti Regina postala dejansko ali, če hočeš, telesno nezvesta, ali njeno srce in njena duša se lahko odvrne od tebe in če se to zgodi, boš nesrečen vse dni. Telesna nezvestoba žali pravzaprav samo možovo samoljublje in se sčasoma pozabi in duševna nezvestoba pa je lahko smrtonosna in za moža ni večje nesreče, kakor če se mu žena odtni.

Zdaj pa se je sodnik Završan zo-

pet veselo smejal, kajti Strniševe misli se mu niso zdele resne. Smeje se je poslovil od prijatelja in hitel v svojo sobo, kjer je smeje se vse povedal gospe Regini, ne da bi zapazil, kaka bledest se je razlila po njenem obrazu in kak strah je svetlil v njenih očeh. Česar površni mož ni mogel verjeti in kar je zasmehoval, to je uvidevala gospa Regina in s trepetajočim srcem si morala priznati, da se je to že zgodilo, česar se je sodnik Završan šele bal za prihodnost.

Završan je že davno mirno spal, ko je gospa Regina še vedno bdela. Nobenega očesa ni mogla zatisniti, in trpela je doslej nepoznane bolečine vsled duševnega boja, ki se je vnel v njeni notranjosti, vsled boja med hrepenenjem njenega srca in med zavestjo svojih dolžnosti. Ko je končno utrujeno zaspala, je imela trdni namen, da pozabi Magajno in bolestin čnt, da svojega namena ne bo mogla izvršiti.

(Dalje prih.)

Pšenica	sa	oktober	..	sa	50	kg	K	10 98
RS "	"	april 1905	..	"	50	"	"	10 91
RS "	"	oktober 1904	..	"	50	"	"	8 27
Kornuza	"	september	..	"	50	"	"	7 49
Oves	"	oktober	..	"	50	"	"	7 36

Efektiv.
5 vin. višje.

Meteorologično poročilo.

Vidna nad morjem 2000 m. Srednji aerol. tlak 760.0 mm.

August	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nem.
15.	9. zv.	735.7	22.1	sl. jzhod	soparno
16.	7. zj.	736.2	18.3	sl. svzhod	jasno
	2. pop.	736.4	28.0	p. m. jug	pol. oblak.
17.	9. zv.	738.3	21.1	sl. sever	del. jasno
17.	7. zj.	738.0	17.4	sl. jug	megla
	2. pop.	738.8	27.6	sl. vzhod	jasno

Srednja temperatura ponedeljka in torka 22.6° in 22.5° — normale: 18.9° in 18.8° — Mokrina v 24 urah: 0.0 mm in 1.8 mm.

Tužnim sroem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša preljuba hčerka, oziroma sestra, gospodična

Amalija Pogačnik

danes ob pol 7. uri zjutraj, po dolgi in težki bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, v starosti 23 let mirno preminula.

Pogreb drage rajnice se vrši v četrtek, dne 18. avgusta, ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti na Sv. Petra cesti št. 57 na pokopališče k Sv. Krištofu. 2325

Sv. maše posmrtnice se bodo brale v več cerkvah.

Priporočamo jo v blag spomin.

V Ljubljani, 17. avgusta 1904.

Žalujoči ostali.

Prostorna in lepa

klet

se takoj odda na Bregu št. 2.

Na stanovanje in hrano

se sprejmeta dve deklici.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Sprejme se

učenec

za špecerijsko trgovino

A. GERJOL v Vodmatu pri Ljubljani. 2315-1

Oženjen vrtnar

brez rodovine, z dolgoletnimi izpričevanji, praktično vajen gojitve sadnega drevja, cvetic, solčija, in preprožnih cvetic išče v kratkem času primerno mesto. Šel bi tudi za hišnika k hiši z manjšim vrtom.

Vprašati je pri grofici Cecenji v Boh. Bistrici. 2255-3

Mlad mož

začetnik za kontor, slovenščine in nemščine v besedi in pisavi zmožen, se išče za Štajersko. 2317

Vprašanja na uprav. „Slov. Naroda“.

Stanovanje

s štirimi sobami se odda s 1. novembrom v Cigaletovej ulici št. 3, zraven justičnega poslopja.

Več se izve istotam. 2324-1

4 pari čevljev

za samo gld. 2-60.

se zaradi nakupa ogromnih množin prodajo za to smešno nizko ceno. Par moških, par ženskih čevljev črnega ali rjavega usnja s kapicami za zavezovanje z močno zbitimi usnj. podplati, najnov. oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, veleeleg. ličnih in lahkih, vsi 4 pari za samo gld. 2-60. Za naročitev zadostuje dolgost. Po povzetju razpošilja razpošiljalnica čevljev A. Gelb, Krakov, št. 40/3.

Zamena dovoljena ali denar nazaj, riziko torej izključen. 2322

Hiša na Javorniku.

Zaradi odpotovanja v Ameriko se prodaja na Javorniku hiša, ki stoji tik državne in občinske ceste in tik tovarne. Ima 7 orol gozda in srenjske pravice. Hiša je pripravna za vsako obrt in še posebno za pekarnjo ali za urarja in je naprodaj za 3200 gld.

Več pove lastnik Anton Jalen na Javorniku št. 8 na Gorenjskem.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29,217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324.623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojma dajo.
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodarskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkvalitetneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnorske namene.

Prava bernardinska psica

v 4. letu, s kratko dlako, močna in lepo rasla, za plemo preizkušeno izvrstna, ubogljiva in čuječa, pa ne hudobna. Odda se le v dobro hišo. Cena K 40. Vpraša se v „Vili Theresa“ v Savljah pri Ljubljani. 2313

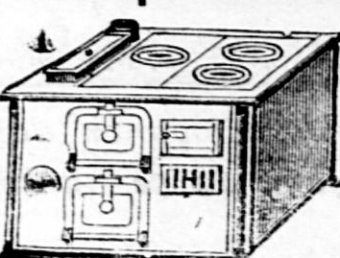
Popravila

šivalnih strojev vseh sistemov se prevzemljejo in prav ceno in dobro izvršujejo; prodajajo se tudi različni deli strojev, šivanke in olje za mazanje.

SINGER Gl. 6

šiv. strojev del. družba v Ljubljani Sv. Petra cesta št. 4.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakoršni izpeljavi. Že 30 let so najbolj priznana. Priznana tudi kot najboljši in najtrpežnejši izdelek. Največja prihranitev goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti doposlani namki. 543-50

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“ S. Goldschmidt & sin Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Mizarski pomočnik

kot namestnik mojstra se takoj sprejme. Vpraša naj se na Vodovodni cesti št. 28 v Ljubljani. 2316-1

Grenčica

„Florian“

in likér 5-186

„Florian“

najboljša kapljica za želodec.

P. 124/1/110.

2240-3

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Kamniku je po prošnji lastnic gospe Marije Fischer stareše in nedoletnih, Marije, Ane, Helene in Josipine Fischer naprodaj po javni dražbi zemljišče vložek št. 224, kat. obč. Kamnik tvoreči „hotel Fischer“; k istemu spada hiša št. 99 v Kamniku, vrtni salon, ledenica, drvarnica, kopalnica, gospodarsko poslopje (obstoječe iz remize za vozove, hleva in šupe za steljo), velik, lep senčnat vrt in vsa za obrat hotela potrebna prtiklina, kakor tudi premoženje; za vse to se je ustanovila izključna cena v znesku 50.000 kron.

Dražba se bo vršila

dne 25. avgusta 1904, dopoldne ob 9. uri

pri tem sodišču.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejme. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je založiti pri tem sodišču.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri tem sodišču v sobi št. 3.

C. kr. okrajno sodišče v Kamniku, oddelek I. dne 5. avgusta 1904.

Avstrijsko-ameriška Linija.

Edina, domače-avstrijska, direktna brzoparobrodna vožnja

Trst-New-York.

Oceanska vožnja ca. 8 dni. Prosta, dobra, domača hrana in pijača ter 100 kg. prtljage že od Ljubljane, tedaj nobenih postranskih stroškov med potjo. Najpripravnější in najcenejša pot iz Avstrije v Ameriko. Vsa vožnja Ljubljana-New-York samo Ta domača družba je edina, katera sme nastaviti povsod svoje zastopnike. Pojasnila in vozne liste za za Kranjsko, Štajersko in Koroško le pri 2269-3

JOS. PAULINU v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Notarski kandidat

z nad poldrugetno prakso, želi pod ugodnimi pogoji premeniti dosedanje mesto. 2226-4
Ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“.

Hiša

z lepim vrtom, pripravna za vsako obrt, tik državne ceste v Spod. Šiški št. 26, se pod ugodnimi pogoji takoj prodaja. Več pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Vinske sode

od 620 do 650 litrov vsebine prodaja po nizki ceni 2280-3
Fran Cascio
Vegove ulice št. 10.

Razglas.

V Spodnjih Gorjah, tri četrt ure nad Bledom (pri Kodrasu) se takoj odda v najem ali pa se tudi prodaja hiša št. 28 z vrtom, v kateri je gostilna in mesarija, pripravna pa je tudi za trgovino. S to hišo se prodasta tudi dva gozdiča.

K tej hiši pripada tudi stara hiša št. 21 s polovico zemljišča, dvema gozdoma in enim pašnikom. Ta hiša se posebej ali pa z zgoraj imenovano gostilno skupno prodaja. Lega je jako ugodna, ker ste imenovani posestvi oddaljeni le 20 minut od bodoče železniške postaje Bled (Veldes).

Natančneje se izve pisмено pri lastnici teh posestev g. Mariji Javoršek, v šoli v Šiški, ustmeno pa pri g. Jožefu Slivniku (Čebularju) v Spod. Gorjah. 2312-1

Ces. kr. avstrijske

državne železnice

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Invod in voznega reda.

večeren od dne 1. junija 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ Ob 12. uri 24 m. ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ansees, Solnograd, čez Kain-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5 uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž od 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 12. uri 10 m. popoldne osonni vlak v Podnart-Kropo le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 3 uri 56 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN V KOČEVJE. Osonni vlaki Ob 7. uri 17 m. zjutraj v Novomesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m. popoldne: istotako. — Ob 2. uri 10 m. popoldne osonni vlak v Grosuplje od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novomesto, Kočevje. PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽ A. Ob 3. uri 23 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, (Monakov. Ljubljana direktni voz I. in II. razr.) Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ansees, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m. zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Prago (Praga-Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razr.), Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 30 m. zvečer z Lesc-Bleda le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 8. uri 44 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Lipskega, Prago, Franzensfeste, Karlovih varov, Heba, Plzna, Budejovic, Lince, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal v Inomosta in Solnograda. — Ob 10. uri 40 m. ponoči osonni vlak s Trbiža od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m. zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 36 m. zvečer istotako. — Ob 9. uri 22 m. ponoči osonni vlak z Grosuplje od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 10. uri 52 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zveč. Ob 9. uri 55 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Laki za kočije, najboljša znamka sveta!

Zastopstvo in zaloga za Kranjsko prve ameriške tovarne za lake

Standart Varnisch Works New-York

pri **BRATIH EBERL** Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

— tovarna za oljate barve, lake in firneže. —

Senzacionalni uspehi!

Zveza slovenskih posojilnic v Celju
razpisuje s tem
službo uradnika.

Zahteva se spretnost v vseh strokah posojilniškega in po možnosti drugega združnega poslovanja sploh ter znanje trgovskega knjigovodstva in korespondence.

Vojaščine prosti prosilci, ki so večji stenografi in bi se usposobili za revizijski posel, imajo prednost.

Plača in pogoji po dogovoru.

Nastop službe takoj, oziroma do 15. septembra 1904, event. tudi pozneje.

Prošnje z izpričevani in dokazili dosedanjega službovanja se sprejemajo do 25. avgusta 1904. 2316-2

Premnogo priznanj in diplom.

Hugo Vit Jung
Uvoz Trst. Izvoz

Razpošilja se carine prosto in poplačoma brez vsakih stroškov.

Najboljša kava 5 kg. po 12, 14, 15 in 16 K.

Čaj 1 kg. po K 4-90, 6-—, 8-—, 10-—, 12-—.

Namizno olje (sodček okoli 30 litrov (25 kg. po okoli 30 K)

Olje za cerkvene svetilke (sodček okoli 30 litrov (25 kg.) po okoli 25 K)

Vina (sodček primeroma 30 litrov)

dalmatinska, istrjanska, italijanska (Brundizij), rdeča (krvna) ali bela, pristno prirodna, najfinejše kakovosti 18 do 20 K.

Za pristnost blaga jamčim.

Skrbna postrežba. 1041 19

Cenik zastoj in poštne prosto.

„HOTEL ILIRIJA“

Kolodvorske ulice šte. 22.

V četrtek, dne 18. avgusta
v proslavitev STOLETNICE postanka avstrijskega
cesarskega dostojanstva

ELITNI KONCERT

popolne LJUBLJANSKE DRUŠTVENE GODBE z docela novim
sporedom in pod osebnim vodstvom gosp. kapelnika POULA.

Pričetek ob 8. uri. Vstopnina 30 h.

Za mnogobrojni obisk prosi z odličnim spoštovanjem

F. NOVAK
hotelir.

2320

Že 17 let obstoječa, dobro vpeljana urarska obrt s prodajalno

v Ljubljani se vsled bolezni ugodno
prodaja.

Natančneje se izve pri upravitelstvu
„Slov. Naroda“. 2332-3

Veliko presenečenje!
Nikdar v življenju več take
prilike!

500 komadov za gl. 180.

1 prekrasno pozlačena, 36 ur idoča precizijaka
ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3
leta jamči. 1 moderna svilena kravata za go-
spode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg.
prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim
kamenom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz
jantarja, 1 elegantna damska broža, novost,
1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 us-
njat mošnjiček za denar, 1 žepni nožek
s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3
naprsni gumbi, vsi iz double-zlata s pa-
tentiranim zaklepom, mičen album s 36
prekrasnimi slikami, 5 šaljivih predmetov,
ki vzbujajo pri mladih in starih veliko
veselost, 1 jako koristno navodilo za se-
stavljanje pisem, 20 predmetov, potrebnih
za dopisovanje, in še čez 400 raznih
predmetov, ki so v domačiji neobhodno po-
trebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama
tega denarja vredna, velja samo gl. 180.
Razpošilja proti poštne povzetju, ali če
se denar naprej pošlje

Dunajska razpošiljalna tvrdka
Ch. Jungwirth, Krakov št. 105.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Restavracija v „Národnem domu“

se da v najem

2314-1

ali takoj, ali pa s 1. novembrom t. l. pod zelo ugodnimi pogoji.

Pojasnila daje in ponudbe sprejema društveno predsedništvo.

V Ljubljani, dne 16. avgusta 1904.

ODBOR.

Zahtevajte samo pravi

Indra Tea

najfinejši in najboljši čaj na svetu.

Najfinejši zajutrek, izvrstna južina. 2293-2

Najboljše sredstvo proti prehladi.

Osobito priporočljiv za pokvarjen želodec.

Pospešuje prebavo ter brani želodec bolezni.

Dobiva se v boljših drogerijah in lekarnah.

Naraven le v originalnih zavojih s stalno ceno.

Na veliko pošilja

Indra Tea Import Company Trst 3.

Pozor, mizarji!

Radi bolezni se razproda več vrst
različnega mehkega in trdega
lesa, dalje popolnoma novo, pred 3
meseči naročeno, kompletno mizar-
sko orodje za tri delavce. 2318 1
Oglasiti se je pri mizarškem mojstru
Ivanu Hočevanju v Metliki.

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. 972-39

Franc Stupica

Ljubljana
Marije Terezije cesta 1.
v Ančnikovi hiši zraven „Figovca“

priporoča slamoreznice, mlatičnice,
čistilnice, gepeljne, preše za gro-
zdje in sadje, samokolnice, plugje
in brane najboljšega izdelka;

dalje: sesalke za vodo in gnojnice,
pocinkane, asfaltirane, svinčene cevi
za napeljavo vode, razne tehtnice
z uteži, štedilnike, kuhinjske, opravne,
nagrobne križe, nakovala, privijake
žage in kotle za klajo in žganje.

Portland in Romancement
železniške šine in traverze, poljski
mavec. 1109-18

Mizarško, tesarsko in klju-
čavničarsko orodje
ter vse druge, v železno stroko
spadajoče predmete.

Vedno velika zaloga

špecerljskega blaga.

Velepospovanim damam vljudno
naznanjam, da se nahaja

modni salon Bersin
odsej naprej
2256 3 Gosposke ulice šte. 3.

obrtnega pomožnega društva

registrirane zadruge z omejenim poročtvom

v Ljubljani, Židovske ulice šte. 8

sprejema hranilne vloge in jih izplačuje vsak delavnik od pol 9.

do 11. ure dopoldne ter od pol 5. do 6. ure popoldne s polnimi

po 4 1/2 od sto 1942-5

naraslimi obrestmi brez odbitka rentnega davka, ktereza za vložnike

društvo samo plačuje.

Rezervni zalad, ki tvori društva lastno premoženje, znaša 114.845 kron.

Kaj je in kaj obsega ?

ravnokar v o. kr. dvorni in državni tiskarni
dovršeno delo, ki sta ga pospeševali vis. c. kr.
ministrstvi notranjih zadev in za trgovino:

Avstrijski centralni kataster

Ta doslej prva izdana, na podlagi avtent. uradnih podatkov sestavljena
edina popolna

Adresna knjiga za vse

* * * **Avstrijsko**

obsega v 10. oz. 11. zvezkih, ki se lahko posamič kupijo:

Vse protokolirane in neprotokolirane trgovske, industrijske in

obrtne obrate in natančno oznameno njihov protokoliranje.

Vse naslove abecedno urejene po deželah, krajih in obrtih.

Abecedno urejeni zaznamki strok za vse zvezke.

Popolni LEKSIKON KRAJEV in POŠT. 3182-72

V vsakem zvezku v c. kr. vojaško-geografičnem zavodu na-

pravljeni zemljevid dotične dežele.

Natančno oznameno vsake mestne, tržke ali krajevne občine,

oziroma kraja.

Pri vsaki občini se tudi dalje natančno razvidi:

okrajno glavarstvo in okrajno sodišče, obseg, število pre-
bivalstva, občevalni jezik, cerkvena oblastva, šole, poštne,
železniške, paroplovne, brzojavne in telefonske postaje.

Cena zvezkom:

Zv. I. DUNAJ „ K 13-—	Zv. VI. PRIM. I. DALM. „ K 6.80
Zv. II. SP. AVSTRIJSKO „ 14.60	Zv. VII. TIR. I. PREDARL. „ 12.—
Zv. III. G. AVST. I. SLOB. „ 11.80	Zv. VIII. CESCO (dva dela) „ 32.—
Zv. IV. STAJERSKO „ 10.—	Zv. IX. MOR. I. SLEZIJA „ 25.—
Zv. V. KOR. I. KRANJSKO „ 8.—	Zv. X. GAL. I. BUKOV. „ 27.—

Naroča se v

KATASTERSKI ZALOZI, Dunaj IX. Hörig. 5.

kakor tudi v vsaki knjigotržnici tukaj in v inozemstvu.

Po visoki kralj. deželn. vladi proglašena za zdravilno
rudniško vodo

čista alkališko-muriatiška

Apatovačka kiselica

ni samo najboljša in najzdravejša

namizna pijača

ampak tudi najkoristnejša in najznamenitejša

* **zdravilna voda** *

ki je od prvih zdravniških avtoritet priporočena
in deluje nenadkriljivo pri boleših želodca, pljuč,
požiralnika, raznih katarjev, astme, mehurja
kamna, hemeroid (zlate žile), steklih in zrnatih
jeter, gorečice in raznih ženskih bolezni.

Odlikovana s 13 zlatimi in srebrnimi kolajnami.

„Upraviteljstvo vrelca Apatovačke kiselice“

Zagreb, Ilica št. 17. 487-53

Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restav-
acijah in gostilnah.

Najmočnejše krepčalno sredstvo,
ki bolne ojači in najslabotnejši
organizem iznova poživlji, ▲ ▲

najdejalnejša namizna pijača za bolne in zdrave

Maltzym

velekonzentrirana, kisika polna namizna pijača
iz sladnega ekstrakta največje redilnosti in
sladnega okusa.

... Delavnice za živila ...

Ivan Hoff, Stadlau

V tozadevnih trgovinah.

* tvornica dietetskih sladnih izdelkov. *

Prodaja J. BUZZOLINI, trgovina z delikatesami v Ljubljani.